

منزلت قلب در پرتو معرفت دینے

www.ketab.ir

نویسنده:
مریم السادات هاشمی

سرشناسه: هاشمی، مریم السادات، ۱۳۶۵-

عنوان و نام پدیدآور: منزلت قلب در پرتو معرفت دینی / نویسنده مریم السادات هاشمی.

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۱۳ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵۴۸۴-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: Knowledge, Theory of (Religion)

موضوع: شناخت (فلسفه دین)

موضوع: Religion – Philosophy

موضوع: دین – فلسفه

موضوع: Rationalism (Islam) – Philosophy

موضوع: عقل گرایی (اسلام) – فلسفه

موضوع: Soul

موضوع: روح

رده ی کنگره: BL۵۱

رده ی دیویی: ۲۱۰/۱

شماره ی ثبتی ملی: ۶۱۳۱۶۸۷

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۴۸۷

نام کتاب: منزلت قلب در پرتو معرفت دینی

نویسنده: مریم السادات هاشمی

تیراژ: ۱۵۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

چاپ: ترنگ

صفحه آرای: پژوهندگان

سایز: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۴۸۴-۲

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

اینستاگرام: @pajopress

سایت: www.ketab.ir

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

دفتر تهران: ۰۶۶۱۲۰۵۵۴ - ۰۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹ دفتر اهواز: ۰۳۲۲۰۲۸۰۲ - ۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸

فهرست

۷	 مقدمه
۹	 بخش اول: مفاهیم
۱۱	 مقدمه
۱۱	 قلب
۱۱	 حقیقت قلب
۱۸	 تفاوت قلب، صدر و فؤاد
۲۲	 علم و معرفت
۲۲	 تعریف علم
۲۴	 تفاوت علم و معرفت
۲۴	 معرفت دینی
۲۸	 خلاصه فصل
۲۹	 بخش دوم: رویکرد معرفت‌شناسانه
۳۱	 مقدمه
۳۳	 فصل اول: معرفت دینی
۳۳	 مقدمه
۳۴	 ابزار معرفت دینی
۳۷	 امکان معرفت دینی
۴۰	 سنجش و ارزیابی معرفت دینی
۴۳	 خلاصه فصل
۴۵	 فصل دوم: قلب
۴۵	 مقدمه
۴۷	 دیدگاه‌ها در مورد منبع یا ابزار بودن قلب
۵۱	 نقش قلب در فرآیند ادراک
۵۵	 خلاصه فصل
۵۷	 بخش سوم: رویکرد هستی‌شناسانه
۵۹	 مقدمه
۶۱	 فصل اول: مبانی
۶۱	 مساوقت علم با وجود

۶۴.....	مطابقت مراتب هستی با مراتب نفس انسانی و مراتب علم
۶۸.....	اتحاد عالم و معلوم
۷۱.....	خلاصه فصل
۷۳.....	فصل دوم: شرایط قلب برای کسب معرفت دینی
۷۳.....	مقدمه
۷۴.....	فقدان مانع
۷۹.....	ایجاد ظرفیت لازم و کافی
۸۲.....	خلاصه فصل
۸۳.....	فصل سوم: کیفیت ادراک معرفت دینی توسط قلب
۸۳.....	عرفت دینی؛ حقیقت معقول
۸۴.....	ضرورت برزخ برای درک حقایق دینی
۹۰.....	چگونگی ریافت حقایق دینی توسط قلب از عالم عقل
۹۲.....	خلاصه فصل
۹۳.....	فصل چهارم: ثمرات کسب معرفت دینی توسط قلب
۹۳.....	ایمان
۹۵.....	رسیدن به کمال و اشتداد وجود
۹۶.....	هدایت انسان‌های دیگر
۹۹.....	خلاصه فصل
۱۰۱.....	سخن آخر
۱۰۳.....	منابع و مآخذ
۱۰۵.....	کتاب
۱۱۲.....	مقالات

مقدمه

عموم حکمای اسلامی و به طور خاص فیلسوفان صدرایی و نو صدرایی از جمله علامه طباطبائی و امام خمینی (رحمهما الله) قلب را در هر دو جنبه ادراک و تحریک و به ویژه کسب معرفت کارآمد و مؤثر می‌دانند. یکی از مهم‌ترین کارکردهای ادراکی قلب کارکرد آن در کسب معرفت دینی است. معرفت دینی علاوه بر لایه ظاهری و محسوس، دارای مراتب باطنی و نامحسوس است که در کسب آن مرتبه از معارف دین، جز به کمک قلب برای انسان ممکن نیست و قلب دارای ریزه برای کسب این نوع از معرفت محسوب می‌شود که جایگاهی ممتاز از دیگر ابزارهای معرفت دارد و در مراتبی، خود تبدیل به منبع معرفت دینی می‌گردد. تبیین جایگاه و کارکرد قلب در کسب معرفت دینی یکی از مسائل مهم حکمت اسلامی است که علاوه بر جنبه حکمی، جنبه قرآنی و روایی نیز دارد. این کتاب جایگاه قلب را در حقیقت وجودی انسان و همچنین نقش آن را در کسب معرفت دینی مورد مذاقه قرار می‌دهد. چرا که عمده حقیقت انسان، به سهم معرفتی است که از حقایق هستی به دست آورده است و شناخت کیفیت ادراک قلب به عنوان مهم‌ترین ابزار کسب معرفت دینی جهت تحقق عملی آن ضرورت دارد. جستجو در کتاب‌ها و پژوهش‌های صورت گرفته، نشان می‌دهد که بیشترین مطالب در مورد موضوع این کتاب را می‌توان به صورت پراکنده، در آثار ملاصدرا مشاهده نمود و اثر مستقلی در این موضوع نگاشته نشده است. هر چند قلب و جایگاه آن در نظام وجودی انسان در قرآن و سنت و همچنین علوم مختلف به ویژه عرفان به جایگاه مورد توجه بوده است و در منابع موجود ضمن مباحث به آن اشاره شده است. کتاب حاضر در صدد است تا با دو رویکرد معرفت‌شناسی و هستی‌شناسی به جایگاه قلب و کارکرد آن در کسب معرفت دینی بپردازد. بر این اساس ساماندهی مطالب بدین ترتیب خواهد بود: در بخش اول ابتدا مفاهیم محوری و اصلی کتاب (قلب و معرفت دینی) و مفاهیم مرتبط با آن‌ها (نفس و روح، صدر و فؤاد، معرفت و علم، ایمان) به تفصیل بیان می‌گردد و سپس در بخش دوم موضوع با رویکرد

معرفت‌شناسی در دو فصل پی گرفته می‌شود. رویکرد معرفت‌شناسی نوعی نگاه بیرونی به فرآیند تولید علم است که در آن مباحثی همچون امکان معرفت، ابزار و منابع معرفت، ارزش معرفت و... مطرح است. به همین جهت این بخش در دو فصل پیرامون مفاهیم محوری کتاب یعنی معرفت دینی و قلب تنظیم می‌یابد. بخش سوم نیز در چهار فصل به بررسی هستی‌شناسانه موضوع می‌پردازد. در فصل اول مبانی لازم برای ادراک معرفت دینی توسط قلب، در فصل دوم شرایط لازم برای این ادراک، در فصل سوم کیفیت این رابطه ادراکی و در فصل چهارم ثمرات این ادراک مورد بحث قرار خواهد گرفت.

www.ketab.ir